

Weer drie Indisch-Nijmeegse straatnamen; Batavia Noord



Batavia Noord en Zuid

De afgelopen maanden is in hoog tempo gebouwd aan de nieuwbouw in Batavia Noord, ook wel Koningsdaal Fase 10 genoemd. Hier komen eengezinswoningen, sociale woningbouw in appartementen en herenhuizen. Het hele nieuwbouwproject Batavia is succesvol en een plek om trots op te zijn, een nieuw stadsdeel dat de komende jaren nog mooier en aantrekkelijker zal worden.

In Batavia Zuid is de historiserende bouw van architect Joris Molenaar zichtbaar. Deze is geïnspireerd op de bouwstijlen van het begin van de twintigste eeuw van de Nijmeegse wijken Bottendaal en Nijmegen Oost.

In het blok ten noorden van de Laan Oost Indië komt een architectuurstijl met een meer robuust karakter, van Pim Köhler van KenK Architecten. Dit bouwblok Batavia Noord vormt aldus een overgang tussen de moderne Brug De Oversteek en de bouw van Batavia Zuid.

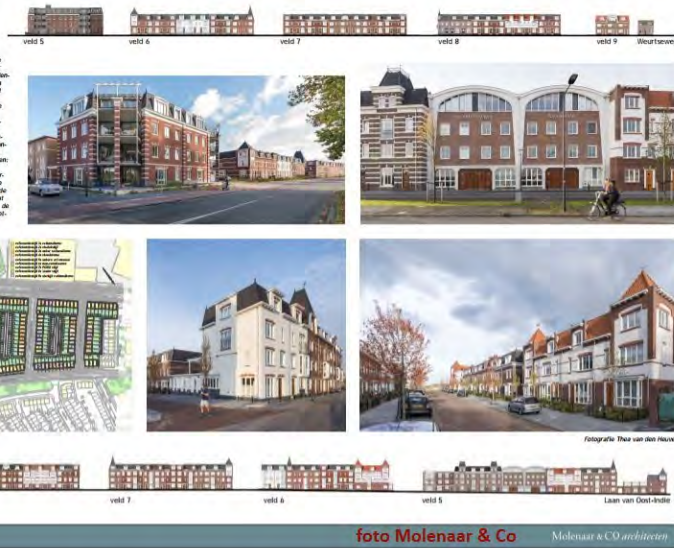
De verkoop van de huizen van Batavia Zuid is heel snel gegaan. De buurt is populair en geslaagd te noemen. In januari 2018 werd bekend dat de nieuwbouw van Batavia Zuid genomineerd is voor de Publieksprijs 2017 van het Architectuurcentrum Nijmegen.

Koningsdaal zuid

Waalfront te Nijmegen
Opdrachtgever: BPD & Trebbe

Koningsdaal-Zuid

Plantsoenbied
Koningduin is de naam van de duurt die aan de oever van de Oude Maas (de Duinvoet) bij Nijmegen vernoemd is. Het gebied is zwaar bebouwd met de maaltijf die in 2013 een steen opzette met deels overblijfselen opgetoerd. Naar de oever van de Oude Maas (de Duinvoet) bij Nijmegen vernoemd is. Het gebied is zwaar bebouwd met de maaltijf die in 2013 een steen opzette met deels overblijfselen opgetoerd. Naar de oever van de Oude Maas (de Duinvoet) bij Nijmegen vernoemd is. Het gebied is zwaar bebouwd met de maaltijf die in 2013 een steen opzette met deels overblijfselen opgetoerd.



Vernoeming van straatnamen van Indische Nijmegenaren

De Laan van Oost Indië verbindt de Waalbandijk met de Nymaweg en loopt tussen Batavia Noord en Batavia Zuid. In het oorspronkelijk voorstel voor de vernoeming van Indische Nijmegenaren bij de straatnamen was een plan opgenomen voor het Batavia-park, ten oosten van het nieuwe blok Fase 10. Door een motie in de gemeenteraad is deze naam in 2017 ingetrokken ten gunste van de naam Fort Krayenhoff die in eerdere plannen voor deze locatie was genoemd. Hierdoor is een kans gemist een goede samenhang te realiseren voor de Buurt Batavia. De herinnering aan de oorspronkelijke naam van het fort en aan de buitenplaats Batavia zou met de in 2015 officieel vastgestelde buurtnaam *Batavia* meer levend gehouden worden. De naam Batavia moet nog steeds inslijten en zal dat wellicht doen na het verdwijnen van de naam Koningsdaal.

De drie straten met namen van Indische Nijmegenaren die in Batavia Noord komen zijn de Jan Nieraethstraat, de Jack Hompestraat en de Jans Kloppenburgstraat. De eerste vier straten van Batavia Zuid dragen al de namen van Wilhelm Linnemann, Albert Trouwborst, Nono Wardenaar en Ferry Portier.



Jan Nieraeth (1916-1993)

Deze Indische zakenman en organisator van Indische evenementen was vooral bekend van de Nijmeegse Pasar Malam. Jan Napoleon Nieraeth kwam in 1965 met zijn gezin naar Nederland. Zij behoorden tot de laatste groep Indische Nederlanders die Nieuw-Guinea in



1962 verlieten. Nieraeth was een sociaal bewogen actief lid binnen en buiten de Indische gemeenschap. Door zijn persoonlijke betrokkenheid, overtuigingskracht en charme bouwde hij een groot netwerk op. Hij was in 1977 samen met Nono Wardenaar oprichter van de Stichting Indolnn. Met de organisatie van de Pasar Malam in Nijmegen ontstond er een evenement dat voor Indischen en niet-Indischen een thuisgevoel gaf door de typische cultuurelementen krontjongmuziek, Indorock, de Indische culinaire attracties en het onder elkaar zijn. Een behoefte die voortkwam uit een gedeelde, vaak pijnlijke geschiedenis, eigen gewoonten en sociale omgang die net niet helemaal Nederlands zijn.

Jack Hompe (1917-2000)



Jacobus August Hompe kwam in 1937 als enige uit het gezin waar hij opgroeide vanuit Java Indië naar Nederland om in Urecht indologie te studeren. Zijn vader kwam in de Tweede Wereldoorlog om bij de Yunyo-Maru scheepsramp in 1944. Later bleek dat de Japanners zijn familieleden hadden geïnterneerd. Na de capitulatie van Japan op 15 augustus 1945 werd hij op Celebes (nu Sulawesi) verbindingsofficier tussen de Nederlandse en Australische troepen. Jack Hompe heeft op zeer jonge leeftijd in de moeilijkste jaren van het koloniale bestuur de zware taak gehad dat bestuur geheel te herstellen. Hij was een “geboren” bestuurder en zou dat in zijn latere jaren ook niet anders zijn. Jack Hompe zou zich met zijn gezin in Nijmegen vestigen. Hij bekleedde meer dan twintig jaar functies als bestuurder van de Katholieke Universiteit Nijmegen.

afb. Ontwerp Jack Hompestraat, beginnend met de trap, KenK architecten, Köhler.

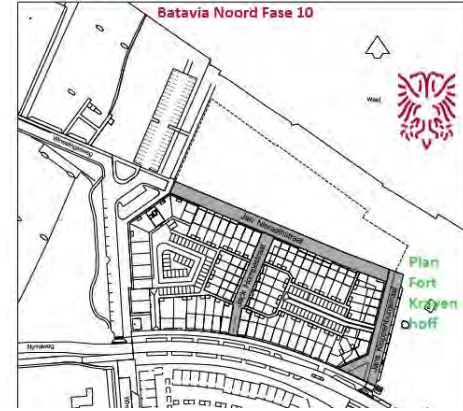


Jans Kloppenburg (1862-1948)



Deze schrijfster en autodidact werd geboren op een koffie-onderneming in Midden-Java, op Soekamangli. Als jong kind werd ze naar de Zusters Ursulinenschool in Batavia gestuurd om netheid en beschaving te leren. Haar moeder leerde haar welke planten en kruiden geneeskrachtig waren. Na de dood van haar oudste dochter Tina in 1899 door een onjuiste diagnose, besloot ze zelf haar kennis van de planten en kruiden te vergroten om er werkzame medicijnen van te maken. Haar passie was zo hevig dat ze in 1907 het boek *Indische planten en haar geneeskracht* publiceerde. Het boek beleefde meerdere herdrukken en was vooral in Nederlands-Indië vermaard. Het bleek voor velen onmisbaar voor herstel en behoud van de gezondheid, juist in de afgelegen gebieden van voormalig Nederlands-Indië. Van 1917 tot 1938 woonde ze in Nederland, van 1918 tot 1920 woonde ze in het katholieke Nijmegen, onder meer in de Groesbeekseweg, ver van wat ze de Haagse deftigheid noemde.

[bewerking van teksten uit IndischHistorisch.nl)

	
a) Plan van Fase 10 ; foto koningsdaal	b) Ontwerp van KenK architecten
 foto koningsdaal	
c) Invulling van de gebouwen Fase 10	d) Invulling van de straatnamen
	
e) Bouwrijp maken van de grond Fase 10	f) Heipalen van het bouwblok
	
g) zicht op Batavia Zuid vanaf de brug De Oversteek	h) Laan van Oost Indië foto's e,f,g,h © Pieke Hooghoff

Samenstelling Pieke Hooghoff pieke@hooghoff.nl